

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Srbsko, okres Beroun

Srbsko 33, 267 18 Karlštejn

Identifikátor školy: 600 043 126

Termín konání inspekce: 3. a 4. únor 2004

Čj.:	b2-1009/04-5067
Signatura:	kb2zx114

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině ke dni inspekce,
- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ke dni inspekce,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání v základní škole v českém jazyce, matematice, prvouce a praktických činnostech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
- ❖ průběhu výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině ke dni inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ke dni inspekce.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Srbsko, okres Beroun sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Organizace vznikla sloučením obou škol a jejich součástí ke dni 1. ledna 2003. Od tohoto data škola pracuje jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Jejím zřizovatelem je obec Srbsko (adresa: Srbsko 16, 267 18 Karlštejn).

Základní škola je neúplná škola s prvním až třetím ročníkem (kapacita 25 žáků). Ve školním roce 2003/2004 má jednu třídu a sedm žáků (první ročník – 1 žák, druhý ročník – 1 žák, třetí ročník – 5 žáků); navštěvují ji pouze místní žáci. Po absolvování třetího ročníku přecházejí do základních škol v Berouně. Dne 11. dubna 2003 MŠMT ČR udělilo škole výjimku z počtu žáků. Školní družina (kapacita 16 žáků) má jedno oddělení se sedmi zapsanými žáky, z nichž jeden se v průběhu roku odhlásil. Mateřská škola (kapacita 30 dětí) je jednotřídní. Má zapsány 24 děti ve věku od tří do šesti let (z obcí Srbsko, Řevnice, Zadní Třebaň, Černošice a Dobřichovice). Ke dni inspekce dosud nenastoupily do mateřské školy dvě děti, čtyři byly přijaty na pět dnů v měsíci. Stravování zajišťuje školní jídelna (kapacita 45 jídel).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V ZÁKLADNÍ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM, HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ, HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Ve školním roce 2003/2004 se podílejí na výuce v základní škole dvě pedagogické pracovnice (tj. ředitelka a jedna učitelka). Český jazyk a matematiku v prvním až třetím ročníku zajišťuje

ředitelka, která má příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost i dlouholetou praxi. Ostatní předměty (tj. prvouka, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova a praktické činnosti) jsou zabezpečeny učitelkou, která zároveň pracuje jako vychovatelka.

Výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině zajišťuje vychovatelka s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí a jednu hodinu vede ředitelka.

V mateřské škole jsou dvě pedagogické pracovnice, ale pouze jedna splňuje podmínky odborné i pedagogické způsobilosti a má 40 let praxe. Druhá učitelka je nekvalifikovaná a pro práci s předškolními dětmi získala osvědčení o absolvování pedagogického minima. V mateřské škole je zaměstnána jako učitelka dlouhodobě; má zkrácený úvazek a aktuálně se podílí na výchovně-vzdělávací práci v době od 13:00 do 16:00 hodin. Úvazky jednotlivých pedagogických pracovníků v základní škole, mateřské škole a ve školní družině jsou vzhledem k současným personálním možnostem vhodně přiděleny. Ředitelka při jejich sestavování přihlíží ke zkušenostem jednotlivých učitelek a vychovatelky a k potřebám organizace. Funkce výchovného poradce nebyla ustanovena, z hlediska podmínek základní školy toto není ani třeba.

Statutárním orgánem příspěvkové organizace je ředitelka. Ve vedoucí funkci je dvanáctým rokem, v současné době tuto funkci vykonává jako pracující důchodce. Po integraci základní školy s mateřskou školou jmenovala zástupkyni pro předškolní výchovu. Ředitelka je zároveň jedinou třídní učitelkou v základní škole. Povinnosti a práva pracovníků školy jsou součástí dokumentu *Řád školy*. Z hlediska chodu této malé organizace je rozložení pracovních rolí zcela jasné. Organizační zajištění provozu a vzdělávacího procesu mateřské školy vychází z její tradiční struktury a zažitých pravidel. Kompetence zástupkyně ředitelky pro předškolní výchovu (dále jen zástupkyně) včetně pracovních náplní zaměstnanců a systému práce mateřské školy nezaznamenaly po sloučení se základní školou zásadní změny. Zachovány byly téměř všechny mechanismy v plánování, organizování, vedení, motivování i kontrole, ale nejsou prokazatelně stanoveny, příp. aktualizovány s ohledem na podmínky integrovaného zařízení a schváleny ředitelkou.

Informační systém v základní škole a školní družině je bezproblémový. Vnitřní přenos informací založený na každodenním osobním jednání ředitelky s pracovníky školy je velmi operativní. Zásadní informace jsou předávány na jednáních pedagogické rady.

Pedagogická rada se koná pětkrát v průběhu školního roku. Zde se řeší otázky prospěchu a chování žáků, organizační záležitosti, ale nejsou dostatečně projednávána obecná zjištění z kontroly výchovně-vzdělávací práce v základní škole a školní družině. Metodické sdružení není ustanoveno, didaktické i další aktuální otázky jsou neformálně řešeny prakticky denně.

Vnitřní informační systém v mateřské škole je zajišťován denním vzájemným kontaktem všech zaměstnanců. Jednání pedagogických rad v mateřské škole probíhá převážně bez účasti ředitelky subjektu. Nedostatkem je absence systematické analýzy stavu a hodnocení mateřské školy, nejsou stanovena opatření a konkrétní úkoly v pedagogické oblasti.

Vedení provozních zaměstnanců (školnice a kuchařky) je zcela funkční a umožňuje plynulý provoz školy a všech jejích součástí. Vedení pedagogické pracovnice základní školy a školní družiny je založeno na vzájemně pozitivních vztazích, na důvěře, osobní odpovědnosti, spolupráci a přirozené autoritě ředitelky. Činnost této učitelky a zároveň i vychovatelky je prakticky denně kontrolována, ředitelka ji operativně poskytuje metodickou pomoc.

Vedení nekvalifikované učitelky v mateřské škole zajišťuje zástupkyně formou aktuální pomoci, není však systematické a z hlediska prohlubování potřebných odborných dovedností v metodické a didaktické oblasti chybí plánovitost a obsahová utříděnost požadavků. Hospitační činnost není písemně zaznamenávána.

Vzhledem k tomu, že ředitelka zajišťuje většinu výchovně-vzdělávací práce v základní škole, průběžně provádí sebekontrolu a sebehodnocení. Pravidelně kontroluje žákovské knížky a žákovské sešitky, písemnosti žáků, třídní dokumentaci aj. Kontrola přímé pedagogické práce učitelky v základní škole i vychovatelky ve školní družině není cílená, četnost hospitací je nízká. Kontrolu přímé výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole ředitelka přenechává zástupkyni pro předškolní výchovu.

V rozhodovacích kompetencích vychází zástupkyně pro předškolní výchovu ze zažité působnosti, ale sledování jejich naplňování není ze strany ředitelky systematické. Formy kontroly jsou postaveny spíše na vzájemné důvěře, probíhají v jednotlivostech a v předávání ústních informací.

Vzhledem k organizačnímu zajištění základní školy a školní družiny může ředitelka a vychovatelka pouze částečně využívat aktuální nabídku seminářů a kurzů vzdělávacích institucí. Ředitelka absolvovala vzdělávání v oblasti výpočetní techniky, semináře o nápravě grafomotorických obtíží u dětí školního a předškolního věku, o specifických vývojových poruchách učení a chování žáků aj. Pedagogická pracovnice základní školy a školní družiny byla na semináři o práci s počítačem, dalších vzdělávacích akcí zaměřených na oblast metodickou se nezúčastňuje; chybí zde cílené vedení ze strany ředitelky.

Systém péče o další vzdělávání včetně vedení zaměstnanců a kontrolního systému v mateřské škole není dostatečně koncepčně promyšlen a nevytváří propojený celek zpětnovazebních mechanismů. Kvalifikovaná učitelka se zúčastnila školení informační gramotnosti a semináře k Rámcovému vzdělávacímu programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV), nekvalifikovaná učitelka byla proškolená pro práci s počítačem.

Obecní úřad spolu s ředitelkou plánuje nové personální zajištění od nového školního roku.

Systém cyklického hodnocení není v organizaci zaveden. Pro hodnocení podřízených pracovníků má ředitelka stanovená kritéria; kromě finančního stimulování využívá také morálního ocenění za velmi dobře odvedenou práci nebo za činnost nad rámec povinností.

Personální podmínky v základní škole jsou celkově hodnoceny stupněm dobrý.

Personální podmínky ve školní družině jsou celkově hodnoceny stupněm dobrý.

Personální podmínky v mateřské škole jsou celkově hodnoceny stupněm vyhovující.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V ZÁKLADNÍ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM, HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ, HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI V MATEŘSKÉ ŠKOLE VZHLEDEM K REALIZOVANÉMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

Základní škola využívá společně se školní družinou, mateřskou školou a školní jídelnou jednopatrovou budovu, která je částečně zrekonstruována. U objektu je záhonek, který slouží při výuce praktických činností. Školní zahrada není dostatečně vybavena, poskytuje pouze základní podmínky ke hrám dětí z mateřské školy, popř. základní školy. V přízemí budovy je jedna třída základní školy (zároveň je i hernou školní družiny), školní jídelna (pro děti ze základní i mateřské školy), šatny a sociální zařízení. Třída je velmi pěkně upravena a zařízena novým žákovským nábytkem, který vyhovuje somatickým potřebám dětí. Malá část prostoru je pokryta kobercem a slouží k relaxačním aktivitám. Zde je umístěna didaktická technika (tři počítače, tiskárna, video, televizor, gramofon, magnetofon). Ve skříních jsou knihy (ve škole není samostatná místnost pro knihovnu), materiály pro výuku a zároveň jsou

v nich uloženy pomůcky školní družiny. Knižní fond je doplňován dle finančních možností základní školy, nejčastěji se jedná o naučnou literaturu. Škola nemá vlastní tělocvičnu a hřiště, proto využívá sportovní zařízení obce.

Mateřská škola ke svým potřebám využívá převážně první patro. Provozní podmínky vytvářejí základní technické i sociální zázemí pro činnost a umožňují plnit stanovený výchovně-vzdělávací program. Prostory třídy a herny jsou pro pravidelné denní činnosti dětí dostačující, pro tvořivé aktivity slouží zařízení hrací koutky, které dětem poskytují příležitosti pro rozvoj námětových her. Pro odpočinek je využívána stálá ložnice. Vybavení nábytkem je starší, sestavené z více nesourodých objektů, je však funkční – je zde nabídka volně přístupných hraček a pomůcek. Celková úprava prostředí je přizpůsobena vkusu dětí předškolního věku, na výzdobě se podílejí svými pracemi.

Základní škola žáky vybavila učebnicemi, písankami a pracovními sešity. Materiální zázemí pro výuku sledovaných předmětů a pro činnost školní družiny je velmi dobré. K dispozici jsou rozmanité textové materiály, nástěnné tabule, výukové programy a řada drobných pomůcek. Ve školní družině je dostatek her. Pedagogické pracovnice využívají také materiály z vlastních zdrojů. Celkové vybavení základní školy audiovizuální a výpočetní technikou je na velmi dobré úrovni. Je využíváno nejen při vyučování, ale i při činnostech ve školní družině. Škola je také vybavena základními pomůckami pro žáky se specifickými poruchami učení.

Mateřská škola má vytvořený fond didaktických a základních audiovizuálních pomůcek, hraček a materiálů z minulých let a k inovaci dochází jen pozvolna.

Ředitelka má přehled o využívání materiálních prostředků při výuce (provádí sebekontrolu) a při činnostech ve školní družině; neformálně v běžné denní práci kontroluje přípravu vychovatelky (učitelky).

Ředitelka plánuje další doplnění fondu pomůcek a her, ale také možné opravy a úpravy ve školní budově. Plán materiálně-technického zabezpečení mateřské školy není komplexně zpracován, sledování kvalitativního posunu ve využívání materiálních zdrojů není systematické.

Materiálně-technické vybavení školy není využíváno širší veřejností.

Materiálně-technické podmínky základní školy jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Materiálně-technické podmínky školní družiny jsou hodnoceny stupněm dobrý.

Materiálně-technické podmínky mateřské školy jsou hodnoceny stupněm dobrý.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program základní školy

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Nepovinné předměty ani zájmové útvary nejsou zavedeny. Vzdělávací program doplňují různé kulturní a sportovní aktivity (návštěvy divadel, výlety, výstavky apod.). Pro žáky je zajišťován plavecký výcvik. Škola nezpracovává pro školní rok 2003/2004 individuální vzdělávací programy, neboť nemá žáky se specifickými poruchami učení. Škola má sestaven dokument *Minimální protidrogový program v ZŠ Srbsko*, který svým obsahem prolíná výukou, ale i činnostmi ve školní družině.

Rozvrh hodin jednotlivých předmětů ve všech ročnících (tj. v prvním až třetím) je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a s reálnou výukou.

Sledované předměty (český jazyk, matematika, prvouka a praktické činnosti) jsou vyučovány podle platných učebních osnov zvoleného vzdělávacího programu.

Zápisy v třídní knize prvního až třetího ročníku patřičně zachycují průběh vyučování českého jazyka, matematiky, prvouky a praktických činností.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Ředitelka prakticky denně provádí sebekontrolu. V průběhu roku sleduje plnění osnov také při kontrole třídní dokumentace a při hospitacích. Případné zjištěné nedostatky či zpoždění v plánovaném učivu jsou operativně řešeny. Ve sledovaných předmětech nebylo zjištěno porušování učebních osnov.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Začátek vyučování je v 8:00 hodin. Vyučovací hodiny trvají 45 minut. Po první hodině je patnáctiminutová přestávka, po druhé hodině dvacetiminutová. Další přestávky trvají deset minut. Odpolední vyučování není. Rozvrh hodin respektuje psychohygienické potřeby žáků. Organizaci výchovně-vzdělávací činnosti upravuje dokument *Řád školy*, který stanovuje nejen povinnosti žáků, ale i jejich práva. Celkově má dobrou úroveň.

Škola má vytvořen běžný informační systém vůči žákům i rodičům. Průběžně získávají žáci zásadní informace od třídní učitelky (tj. ředitelka) a od učitelky (vychovatelky) při osobním či společném třídním jednání. Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu vzdělávání a chování svých dětí informováni prostřednictvím žákovských knížek a sešitků. Rodiče získávají informace také na třídních schůzkách, mohou si dohodnout též individuální rozhovor s oběma pedagogickými pracovníky. V naléhavých případech jsou rodiče kontaktováni telefonicky nebo písemně. Zprávy o životě ve škole či písemné práce žáků jsou zveřejňovány v místním tisku (např. Srbecký občasník). Zdrojem poznatků o práci školy je také Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003. Na veřejnosti se škola prezentuje prostřednictvím kulturních akcí.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice, prvouce a praktických činnostech

Týdenní časová dotace přidělená sledovaným předmětům odpovídá ve všech ročnících požadavkům učebního plánu přijatého vzdělávacího programu. Výuka byla sledována ve třetím ročníku, neboť žáci prvního a druhého ročníku nebyli v době inspekce přítomni. Výukové cíle byly zvoleny přiměřeně k věku, zkušenostem a schopnostem žáků. Na jednotlivé hodiny byly obě vyučující po obsahové i organizační stránce velmi dobře připraveny.

Výuku českého jazyka a matematiky vedla ředitelka, hodiny prvouky a praktických činností zajišťovala učitelka bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti. Chybějící kvalifikace neměla na kvalitu vyučovacího procesu negativní vliv.

Vyučování probíhalo v pěkně upravené třídě, jejíž výzdoba aktualizovala probírané učivo z českého jazyka a matematiky. Materiální podpora výuky sledovaných předmětů měla celkově velmi dobrou úroveň. V průběhu vyučovacího procesu byly využívány učebnice, pracovní listy a sešity, různé kartičky, připravené úkoly na tabuli, obrázky, výukové programy, drobné pracovní-výtvarné materiály, dopravní značky, nálevka aj. Při hodinách matematiky a prvouky žáci dokázali velmi dobře pracovat na počítačích, tato činnost patřičně podněcovala jejich zájem o probírané učivo. Funkčně byla do výuky českého jazyka zařazena zvuková nahrávka.

Výuka byla organizačně velmi dobře zvládnuta, učivo bylo prezentováno prostřednictvím rozmanitých metod a forem. Učitelky střídaly přímé řízení učební práce žáků s jejich samostatnou činností. Při hodině matematiky žáci předvedli, že umějí pracovat ve dvojici a trojici. Učivo bylo dostatečně procvičeno a upevněno. Ve všech hodinách vyučující dbaly

na individuální přístup k žákům, respektovaly jejich osobní tempo. Vhodně byly zařazeny diferencované úkoly vzhledem k různým schopnostem dětí. Důsledně byla uplatňována zásada názornosti. Při hodině prvouky byly vhodně využívány příklady z praktického života. Především při výuce českého jazyka a matematiky žáci patřičně prokázali velmi dobré znalosti. Při praktických činnostech zodpovědně plnili zadané úkoly a prokázali solidní pracovní návyky a dovednosti. Děti při vyučování pracovaly se zájmem, projevovaly radost z pozitivních výsledků. V průběhu většiny hodin bylo pamatováno na dodržování kvalitních psychohygienických podmínek.

Vstupní motivace byla prováděna formou seznámení s cíli či obsahem hodin, ve dvou případech se vhodně uplatnil společný zpěv. Žáci byli v průběhu vyučovacího procesu motivováni střídáním zajímavých činností, dramatizací pohádky, pozitivním hodnocením, herními a soutěživými prvky, pokusem, zařazením hádanky apod. Při hodině praktických činností byli motivováni touhou po vytvoření pěkného vlastního výrobku. Výukou vhodně prolínaly mezipředmětové vztahy.

V hodinách byla vytvořena přátelská pracovní atmosféra. Žáci dodržovali pravidla kulturního chování a jednání. Při práci ve dvojici a trojici velmi dobře spolupracovali. Komunikativní dovednosti byly cíleně rozvíjeny zvláště v hodinách českého jazyka, matematiky a prvouky. Děti se na vyučující obracely s důvěrou, učitelky je taktně vedly k přesnému a správnému projevu. Ve vyjadřování jedné učitelky se občas objevovaly nespisovné prvky.

Ve sledovaných hodinách bylo hodnocení žáků objektivní, vyučující využívaly slovní pochvalu a známky. Žákovské písemné projevy v sešitech z českého jazyka a matematiky jsou průběžně kontrolovány. Frekvence průběžné klasifikace v žákovských knížkách je přiměřená; při hodnocení výkonů žáků z českého jazyka převládají známky z mluvnického učiva. Záznamy ze zkoušení z učiva prvouky jsou nekonkrétní (např. písemné opakování, opakování). V závěrečné fázi vyučovacích jednotek bylo většinou pamatováno na celkové zhodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů český jazyk, matematika, prvouka a praktické činnosti jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nemá vypracován systém zjišťování výsledků vzdělávání. Výsledky vzdělávání si ředitelka zjišťuje průběžně dílčími prověrkami a testy z českého jazyka a matematiky, popř. z prvouky (především ve třetím ročníku).

Evaluacní zjištění škola systematicky nezpracovává.

Analýza výsledků spočívá v registraci a v následném zařazení témat k cyklickému opakování a procvičování učební látky.

Průběh vzdělávání a výchovy v základní škole jsou celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Školní družina

Realizace činnosti školní družiny

Školní družina navazuje svou výchovně-vzdělávací činností na vzdělávací program základní školy a na její rozvrh. Plánované akce, např. výlety, výstavky, kulturní vystoupení pořádá ve spolupráci se školou.

Předepsaná dokumentace je vedena. Zápisy v přehledu výchovně-vzdělávací práce průkazně zachycují činnosti ve školní družině.

Organizace a obsah jednotlivých akcí školní družiny jsou rozpracovány v *Plánu činností ve školní družině – 1. třídy* podle vlastních podmínek a sezónních činností. V týdenním rozvrhu jsou vyváženě rozloženy odpočinkové, rekreační a zájmové aktivity, pravidelně denně je zařazován pobyt dětí venku. Činnost školní družiny je strukturovaná a pro jednotlivé aktivity jsou vyhrazeny dostatečné časové dotace. Příprava na vyučování je realizována prostřednictvím rozmanitých didaktických her a počítačových programů. Při realizaci konkrétních činností je přihlíženo k přáním a požadavkům žáků. Režim dne a stanovený program odpovídají požadavkům na činnost školní družiny a zásadám psychohygieny.

Organizace a průběh činností

Školní družina má jedno oddělení se šesti žáky z prvního až třetího ročníku. Nepravidelně docházejí do školní družiny i další místní děti (Jedná se o žáky, kteří dojíždějí do základních škol do Berouna.). Činnost školní družiny probíhá denně od 11:45 do 16:00 hodin. Provoz je podložen *Řádem školní družiny*, jehož obsah vyžaduje aktualizaci. Nebylo dokladováno, zda s tímto důležitým informativním materiálem byli rodiče prokazatelně seznámeni.

V družině byly sledovány tyto aktivity: společný oběd, činnosti rekreační a spontánní. V jídelně žáci dodržovali pravidla kulturního stolování. Při přesunu do jídelny a návratu do třídy (herny) se chovali slušně.

Při rekreační činnosti pobývali žáci venku. Během vycházky získávali nové přírodovědné poznatky a byli vybízeni k řešení různých dopravních situací. Zhlédnuté činnosti přispívaly také k rozvoji pohybových dovedností žáků.

Při spontánních činnostech měly děti prostor pro seberealizaci. Žáci řešili zajímavé úkoly na počítačích či využívali různé stolní hry.

Žáci byli vhodně motivováni rozhovorem, pozitivními zkušenostmi z předcházejícího dne v družině, ale zároveň i velmi dobrým vedením a vstřícným přístupem vychovatelky. V průběhu činností je chválila a povzbuzovala. Její vztah k dětem byl vřelý, klidný a vyrovnaný, tím byla navozována v družině příjemná, přátelská atmosféra. Žáci se s důvěrou obraceli na vychovatelku se svými dotazy. Při společné vycházce získávali pozitivní vztah ke svému okolí. Jejich vzájemná komunikace měla průměrnou úroveň. Mezi dětmi panovaly kamarádské vztahy.

Organizace a průběh činností školní družiny jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Mateřská škola

Realizace výchovně-vzdělávacího programu mateřské školy

V současné době mateřská škola hledá a v dílčích aspektech ověřuje nový model plánování pedagogické práce podle zaváděného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Obsah školního vzdělávacího programu pod názvem „*V MŠ od podzimu do léta*“ je rozdělen na témata s definovanými pedagogickými záměry specifických oblastí rozvoje dítěte předškolního věku. Zpracovávají se měsíční rámcové vzdělávací plány, které v tematických blocích stanovují specifické obsahy vzdělávání, akcentují plnění úkolů a orientují se na výkony dětí. Částečně funguje měsíční vyhodnocování úspěšnosti naplňování pedagogických záměrů a plánových činností. Plánované kulturní akce jsou pořádány převážně ve spolupráci se základní školou.

Stanovený výchovně-vzdělávací program mateřské školy je v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena v rozsahu stanoveném obecně závazným předpisem. Záznamy v přehledu výchovné práce mají převážně dobrou vypovídající hodnotu o poskytovaném vzdělávání, ojediněle se vyskytují zápisy v obecné rovině a nejsou dostatečně konkretizovány. Po formální stránce nejsou dokumenty zcela úplné (chybí např. data schválení, razítka subjektu, data platnosti, podpisy zaměstnanců).

Vedení povinné dokumentace zachycuje převážně průkazně průběh vzdělávání.

Systém kontroly naplňování stanovených cílů mateřské školy spadá do kompetence zástupkyně ředitelky, kontrola, analýza výsledků a jeho účinnost včetně evaluace není však systematická.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu mateřské školy není účinný.

Organizace výchovně-vzdělávací práce je stanovena režimem dne, který je variabilní a v souladu s obecnými zásadami psychohygieny dětí předškolního věku. Délka pobytu v zařízení závisí na potřebách a možnostech rodičů, kterým je umožněno přivést dítě, nebo si je vyzvednout v průběhu dne. Těžištěm režimových činností je blok dopoledních her, řízených i zájmových aktivit, který byl vyvážený s dostatečným prostorem pro pohybové i relaxační činnosti. Pitný režim je dodržován, odpolední odpočinek diferencován podle potřeb dětí.

Rodiče dětí jsou informováni tradičně prostřednictvím vývěsek na nástěnkách a formou individuálních rozhovorů při předávání dětí. *Vnitřní řád MŠ pro školní rok 2003/2004* není obsahově úplný, z hlediska poskytovaného informačního servisu pro rodiče chybí např. podmínky k přijetí dítěte mladších tří let, způsoby ukončení docházky dítěte ze strany mateřské školy, možnosti přerušování provozu aj.

Sebehodnocení práce je prováděno na konci každého tematického bloku stručným popisem jeho průběhu, chybí však analýza výsledků kontrol v oblasti výchovně-vzdělávací činnosti, při které není využíváno evaluačních nástrojů pro sledování kvality práce učitelk.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V průběhu inspekce bylo hospitováno převážně u kvalifikované pedagogické pracovnice a částečně i při režimových organizačních celcích u nekvalifikované učitelky v průběhu dne.

Spontánní a řízené činnosti

Sledované spontánní i řízené činnosti byly vedeny v souladu se stanoveným měsíčním plánem. *Spontánním činnostem* byl v režimu dne vyhrazen převážně prostor při ranním scházení a při pobytu venku. V těchto činnostech byly poskytnuty pro skupinovou nebo individuální práci tradiční náměty her, které si děti vybíraly podle vlastního zájmu. Učitelka reagovala na přání dětí, někdy vstupovala do průběhu činností a působila na ně v případě nejistoty.

Motivace byla užita především jako prostředek úvodní aktivizace dětí, chybělo výraznější působení k individuálnímu povzbuzení v případě nejistoty. Hodnocení výkonu dětí bylo využíváno ve spontánních činnostech převážně s pozitivními psychologickými účinky k posilování jejich sebedůvěry.

Plánovaný program řízených činností prolínal spontánními činnostmi jako možnost se zaměřením na tvořivé vytváření (zhotovení masek, loutek). Nenásilně byla rozvíjena tvořivost a fantazie dětí. Při sledovaných řízených činnostech byly jen částečně diferencovány nároky a požadavky vzhledem ke schopnostem dětí (zručnost a jemná motorika nejmladších dětí při střihání, lepení a obtížném sestavování částí). Kvalitu řízených činností ovlivnila ne zcela dobře promyšlená organizace, což se projevilo poklesem zájmu mladších nebo méně

schopných dětí, které hledaly další aktivity. Volba metod a forem práce byla většinou přizpůsobena možnostem dětí.

Ranní řízená cvičení byla organizována frontálně, vstupní i průběžnou motivaci ke cvičení podpořila dobře volená reprodukováná hudba. Klasicky pojatá struktura cvičení měla zčásti i zdravotní efekt. Cvičení mělo celkově radostný charakter, u dětí bylo zřejmé zaujetí.

Režimové činnosti (hygiena, stravování) probíhaly organizovaně, byl vytvořen dostatečný prostor pro uplatňování dílčích kompetencí dětí (samostatnost, spolupráce, zodpovědnost).

Činnosti venku byly účinně využívány k upevňování získaných poznatků, umožnily dětem uspokojit i potřebu spontánního pohybu. Učitelka nabízela dětem podněty k pozorování přírody, vhodně byla využívána metoda pozorování a rozhovoru. Ke spontánním i řízeným aktivitám zvolila učitelka bezpečný terén za obcí.

Motivace dětí k řízeným činnostem vycházela zejména z procesu vybavování a oživení předešlých vlastních zážitků a vyprávění učitelek. Děti byly pozitivně stimulovány většinou povzbuzením nebo pochvalou. Hodnocení bylo zaměřeno spíše na obecné pochválení, než na poskytnutí konkrétní zpětné vazby dítěti. Nedostatky byly zaznamenány v rozvíjení schopnosti k objektivnímu sebehodnocení u starších dětí.

Prvky spolupráce byly patrné ve spontánních činnostech dětí, ale nedostatky se vyskytly v uplatňování schopnosti přizpůsobit se a akceptovat ostatní. Děti nemají vytvořen návyk k respektování dohodnutých pravidel komunikace a především u starších dětí chybí důslednější vedení k jejich dodržování. Možnost přirozené interakce a komunikace dětí byla částečně ovlivněna tradiční organizací výuky, ve všech činnostech zaujímal učitelka dominantní postavení.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností je hodnocen stupněm dobrý.

Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností je hodnocen stupněm dobrý.

Průběhové výsledky vzdělávání a výchovy

Děti prokázaly dobrou adaptaci na prostředí mateřské školy, dobře se orientují, dovedou účelně využívat hračky a pomůcky, umí si poradit. Mají přiměřené znalosti o prostředí, životě lidí a nejbližším okolí.

Nedostatky byly zjištěny v akceptování pravidel komunikace a smyslu dětí pro vzájemnou toleranci.

Sebeobslužné činnosti při stolování jsou dostatečně podporovány, děti mají vypěstovaný návyk spontánního využívání pitného režimu. V průběhu inspekce se děti zajímaly o nové věci, starší děti dokázaly většinou udržet pozornost a soustředit se. Část mladších dětí ještě zcela nevládla pracovat v diferencovaných činnostech samostatně. Úroveň představivosti a fantazie sledovaná ve výtvarné činnosti byla dobrá. Rezervy se vyskytly ve schopnosti dětí spolupracovat a přijímat různé sociální role. Umí přirozeně projevit radost, méně však ovládat své afektivní chování.

Žádoucí stereotypy jsou vytvořeny v hygienických návycích většinou u nejstarších předškolních dětí. Úroveň jazykových a řečových dovedností odpovídá většinou orientačním ukazatelům průměrné úrovně rozvoje dětí jednotlivých věkových kategorií. U některých dětí se vyskytovaly vady ve výslovnosti.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mateřské školy jsou celkově hodnoceny stupněm dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT pod čj. 33 514/02-21 dne 2. ledna 2003 je obsahově v souladu se Zřizovací listinou Základní školy Srbsko, okres Beroun, vydanou obcí Srbsko dne 25. října 2002, bez uvedení čj.
2. Mateřská škola nezařazuje do svého programu nadstandardní aktivity formou zájmových kroužků. V rámci spolupráce s rodiči počítá s pomocí při praní a údržbě prádla, opravě hraček, při úklidu školy po malování a při údržbě zahrady.
3. Žák (číslo řadové v katalogovém listu 1), který ve školním roce 2002/2003 při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí dosáhl stupně prospěl, nepostoupil do vyššího ročníku. Ředitelka rozhodla na základě zdravotních problémů žáka (383 zameškané hodiny, doporučení lékaře) a žádosti matky, ale nepostupovala dle příslušné právní normy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT pod čj. 33 514/02-21 dne 2. ledna 2003
2. Zřizovací listina Základní školy Srbsko, okres Beroun, vydaná obcí Srbsko dne 25. října 2002, bez uvedení čj.
3. Rozvrh hodin podle ročníků pro školní rok 2003/2004
4. Rozvrh hodin I. třídy (1., 2. a 3. ročník) pro školní rok 2003/2004
5. Rozvrh přestávek
6. Řád školy, vydaný dne 1. září 2003
7. Třídní knihy I. třídy (1., 2. a 3. ročník) ze školních roků 2002/2003 a 2003/2004
8. Třídní výkazy 1., 2. a 3. ročníku I. třídy ze školních roků 2002/2003 a 2003/2004
9. Žádost o opakování 3. třídy, ze dne 27. června 2003
10. Lékařské doporučení k opakování 3. třídy, ze dne 16. června 2003
11. Katalogové listy žáků 1., 2. a 3. ročníku ve školním roce 2003/2004
12. Zápisy z jednání pedagogické rady ze školních roků 2002/2003 a 2003/2004
13. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2003
14. Přehled o pedagogické a odborné způsobilosti pedagogických pracovníků v Základní škole Srbsko, okres Beroun, vydaný ředitelkou školy pod čj. 438/2004 dne 2. února 2004
15. Žákovské knížky a notýsky ze školního roku 2003/2004
16. Sešity z českého jazyka a matematiky ze školního roku 2003/2004
17. Udělení výjimky z počtu žáků pro ZŠ Srbsko, vydané MŠMT ČR pod čj. 17 648/03-22 dne 11. dubna 2003
18. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003
19. Celoroční plán práce na školní rok 2003/2004
20. Dotazník pro ředitelku školy před inspekcí
21. Přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině ve školním roce 2003/2004
22. Docházkový sešit, vedený ve školní družině pro školní rok 2003/2004
23. Řád školní družiny ze dne 1. září 2003

24. Zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce do školní družiny ve školním roce 2003/2004
25. Plán činnosti ve školní družině, bez uvedení data
26. Minimální protidrogový program v ZŠ Srbsko, bez uvedení data
27. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2003
28. Přehled o docházce dětí do mateřské školy – září, říjen, listopad, prosinec 2003 a leden 2004
29. Evidenční listy zapsaných dětí v mateřské škole, vedené ve školním roce 2003/2004 - aktuální stav
30. Vnitřní řád MŠ pro školní rok 2003/2004
31. Provozní řád MŠ pro školní rok 2003/2004
32. Školní vzdělávací program MŠ pod názvem *V MŠ od podzimu do léta*
33. Personální dokumentace pedagogických pracovníků Základní školy Srbsko, okres Beroun – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání
34. Záznamy z pedagogické rady mateřské školy ve školním roce 2003/2004
35. Rozvržení pracovní doby zaměstnankyň mateřské školy pro školní rok 2003/2004
36. Pracovní náplně pracovníků mateřské školy, bez data platnosti
37. Inspekční zpráva čj. 022 358/98-2157 (inspekce proběhla ve dnech 12. až 14. října 1999)

ZÁVĚR

Kvalifikovaně probíhá vyučovací proces českého jazyka a matematiky. Prvouka, praktické činnosti a předměty výchovného zaměření jsou zajištěny učitelkou bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost neměla negativní vliv na kvalitu výuky sledovaných předmětů prvouka a praktické činnosti. Školní družina má stabilizované personální zajištění, vychovatelka je kvalifikovaná. Personální zajištění výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole není z hlediska předepsané odborné a pedagogické způsobilosti optimální, umožňuje však realizaci stanoveného výchovně-vzdělávacího programu. Rezervy jsou v oblasti hospitační činnosti v základní škole, školní družině a mateřské škole.

Předností základní školy je příjemná a nestresující atmosféra i podnětné prostředí. Materiální zázemí výuky vyžaduje i nadále doplňování moderními pomůckami. Materiální zajištění školní družiny postačuje k realizaci její výchovně-vzdělávací práce. Nedostatkem je, že nemá vlastní hernu. Prostorové podmínky mateřské školy jsou dobré, materiálně-technické zdroje vyžadují postupnou inovaci.

Při výuce se uplatnily rozmanité metody a formy práce, pozitivem byl také individuální přístup. Funkčně byly zařazovány diferencované úkoly a dostupná didaktická technika. Učivo bylo srozumitelně prezentováno a patřičně procvičeno. Školní družina poskytuje žákům možnost kvalitního využití volného času. Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v mateřské škole jsou založeny na klasické výuce. Mezi pozitivní faktory patřila zejména dobrá připravenost vyučující, motivace a využití metod prožitkového učení. Dílčími negativy byla malá míra diferenciací požadavků z hlediska schopností a potřeb dětí a nedůslednost v dodržování pravidel komunikace včetně výchovy k toleranci.

V období od poslední inspekce, konané v roce 1999, se škola stala právním subjektem, došlo ke sloučení s mateřskou školou a školní jídelnou; snížil se počet žáků. Budova školy

je částečně zrekonstruována. Ve výchově a vzdělávání žáků základní školy převládají pozitiva.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslava Březinová	M. Březinová v.r.
Člen týmu	Mgr. Dana Sedláčková	D. Sedláčková v.r.

Další zaměstnanec

ČŠI: Iva Nestávalová

V Berouně dne 26. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. březen 2004

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ludmila Hellerová	L. Hellerová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do čtrnácti dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Politických vězňů 20, 266 01 Beroun. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající

Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor školství, mládeže a sportu, Zborovská 11, 150 00 Praha 5	2004-03-26	b2-1040/04-5067
Zřizovatel: Obec Srbsko, Srbsko 16, 267 18 Karlštejn	2004-03-26	b2-1041/04-5067

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.